ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **P. Č,** proti žalovaným: **1) Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, **2) Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o ochraně před nezákonným zásahem, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2009, č. j. 7 Ca 133/2009 – 16,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaným se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti usnesení Městského souduv Praze ze dne 12. 10. 2009 č.j. 7 Ca 133/2009 - 16, jímž byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků.

Z napadeného usnesení vyplývá, že městský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku 3000 Kč (3 x 1000 Kč za každý návrh). Žalobce požádal o osvobození od soudního poplatku a předložil oznámení Městského úřadu Polička o přiznání příspěvku na živobytí ze dne 4. 5. 2007, 28. 1. 2009 a doplatku na bydlení ze dne 7. 1. 2008. Vyplněné potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech k žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (vzor 060) žalobce nepředložil, i když mu byl městským soudem zaslán. Soud konstatoval, že žalobce tak učinil shodně ve věci sp. zn. 7 Ca 108/2008. Podle názoru městského soudu předložené kopie rozhodnutí Městského úřadu Polička sice prokazují, že v daném období žalobce splňoval podmínky pro dané dávky, avšak nedokládají majetkové poměry ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb.,

soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) v rozhodném období, kdy žalobce žádal o osvobození od soudního poplatku. Zákonným kritériem pro přiznání příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení jsou pouze příjmy, nikoliv celkové majetkové poměry žadatele. Naopak pro osvobození od soudního poplatku jsou určující celkové majetkové poměry žadatele. Jelikož žalobce odmítl předložit řádně vyplněný vzor 060, nedoložil své celkové majetkové poměry a tudíž ani nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s., městský soud tuto žádost zamítl. Městský soud dodal, že předložená oznámení se vztahují k jinému období, mohlo dojít ke změně majetkových poměrů žalobce a vzhledem k odlišným kritériím pro přiznání dávky neprokazují celkové majetkové poměry žadatele.

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že již odůvodnil, proč nebude přiznávat své poměry na vzoru 060, a to také proto, jak s ním předseda senátu nakládá. Soud vynáší ze spisu listiny, k nimž se přihlíží i přes výzvu soudu, neboť nejde o návrh. Všechna usnesení v této věci mají nesprávné označení předmětu řízení. Ke dni podání žádosti byly uloženy u správy městského soudu nejen půl roku městským soudem a jeho senáty zatajované kopie veřejných listin označených v odůvodnění, ale i 3 listiny doručené tamtéž 15. 9. Rovněž ke dni rozhodování soudu byly aktuální listiny také uloženy u správce soudních poplatků, tedy vydány v kopiích soudu. Podmínkou osvobození není potvrzení o příjmech, natož nepodstatných výdajů, nýbrž doložení nedostatku, přičemž vzor 060 neobsahuje kolonku výdaje a vůbec ne dávky v hmotné nouzi. Soud dosud nevzal na vědomí strukturu mandatorních výdajů. Soud účelově vybral staré listiny, které mají být odůvodněním, že žalobce nedoložil majetkové poměry, a ještě ztotožňuje institut osvobození v soukromoprávním soudnictví a správním soudnictví. Ne náhodou je vyjádření vůle zákonodárce jazykově i podstatně odlišné. Soud nemá povědomí, že ještě před přiznáním dávky v hmotné nouzi správní orgán hodnotí celkové majetkové poměry, nikoli pouze příjmy.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodl takto: „Usnesení městského soudu se mění tak, že se žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků neodmítá a stav aktuálního nedostatku osvědčí předložením listin při ústním jednání nebo prohlášením do soudního protokolu.“

Vyjádření ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Podáním adresovaným Nejvyššímu správnímu soudu, které bylo předáno k poštovní přepravě dne 24. 6. 2010, sdělil stěžovatel toto:

„Navrhovatel namítá podjatost soudců Vlašína, Průchy, Tomkové, Šimáčkové, Hnízdila, resp. se tvrdí vážné pochybnosti o jejich nepodjatosti vůči němu. Odůvodnění:

1. Opakovaně mu upírají právo jednat před soudem účinně-o podané kasační stížnosti či jiném návrhu konstatují „obtížně srozumitelné podání“ či dokonce „obsahově obtížně srozumitelné“, přesto zástupce neustanoví ani neučiní jiné odpovídající vhodné opatření.

2. Pozastavují zákonné podmínky řízení před NSS-upírají žalobci právo na právní pomoc v přezkumu, jenž se provádí bez nařízení jednání, tedy pouze písemnou

argumentací v návrzích paušálně vyvozují, že pro předmětné řízení podmínky neplatí.

3. V záležitosti poplatkové povinnosti se opakovaně ztotožnili s předkládací zprávou obecného soudu, námitek stěžovatele nedbaly a šetření podkladů neprovedli ani z nejmenší části, což bylo předmětem nespočtu ústavních stížností (naposledy 6 Aps 5/09, 3 Aps 10/09-IV. ÚS 1382/10).

4. Posílají žalobci soustavně písemnosti v nezákonné či nějak zmanipulované obálce a mnohé písemnosti takto vůbec nebyly doručeny.

5. Vedou klidně přezkum o návrhu, který není vůbec přípustný a de facto jenom prodlužují řízení-od podání předmětného přitom již uplynulo ¾ roku.

6. Soudci Průcha a Vlašín proti zdravému rozumu „alternují“ v senátní předsednické funkci.

7. O návrhu, jenž se netýká věci samé, rozhodují bez ohledu na aktuální skutkový stav, sic má být toliko spravedlivě upraveno vedení řízení.

8. Neúspěšný návrh ve věci poplatků nazývají úspěchem protistrany v řízení.

O důvodech pochybnosti o jejich nezaujatosti se navrhovatel dozvěděl po úvaze nad usnesením Nad 17/10, jež v odůvodnění výroku zdůrazňuje rozdíl mezi subjektivní a objektivní stranností. I v tomto rozhodnutí uvedení soudci prezentují, že rozsah a důvody napadení neurčuje stěžovatel, nýbrž soud-postačí konstatovat „obtížnou srozumitelnost“ návrhu. Meze přezkumu mají plynout z toho, co navrhnou účastníci, kteří nejsou postiženi blbstvím či nevědomostí, dále to, co je uvedeno v překládací zprávě.

Navrhovatel má právo, aby jeho záležitost nebyla rozhodována bez něj a uvedení soudci toho nejsou dlouhodobě zárukou.**“**

Třetí senát Nejvyššího správního soudu, jemuž věc připadla podle rozvrhu práce tohoto soudu, nejprve posuzoval, zda námitka podjatosti byla uplatněna včas. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. totiž účastník musí námitku podjatosti uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží.

Konstrukce námitky podjatosti vychází z toho, že třetí senát Nejvyššího správního soudu při rozhodování o kasačních stížnostech tohoto stěžovatele mu opakovaně, trvale a soustavně upírá jeho procesní práva.

Třetímu senátu poprvé napadla kasační stížnost stěžovatele Pavla Černoty dne 3. 11. 2006 a do současné doby tomuto senátu napadlo 30 kasačních stížností tohoto stěžovatele, z nichž o naprosté většině již bylo rozhodnuto, resp. jsou projednávány. Jestliže stěžovatel opřel námitku podjatosti o opakované, trvalé a soustavné upírání jeho procesních práv, pak je nepochybné, že jde o stav, který se musel projevovat již v předchozích rozhodováních tohoto senátu o kasačních stížnostech. Dovozuje-li z tohoto dlouhodobého stavu stěžovatel podjatost členů třetího senátu, pak námitku podjatosti

musel uplatnit od jednoho týdne ode dne, kdy z informace o probíhajícím řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem zjistil, že podle rozvrhu práce tato věc opět připadla třetímu senátu. Z doručenky je patrno, že stěžovatel převzal tuto informaci v pondělí dne 31. 5. 2010, takže námitku podjatosti by musel uplatnit do jednoho týdne od tohoto dne, tedy do pondělí 7. 6. 2010 (srov. počítání lhůty určené podle týdnů podle § 40 odst. 2 s. ř. s.).

Jestliže námitka podjatosti byla uplatněna podáním předaným k poštovní přepravě dne 24. 6. 2010, byla podána opožděně a Nejvyšší správní soud k ní nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem, protože trvání na těchto podmínkách by vedlo jen k dalšímu řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007 č. j. 9 As 43/2007 - 77, dostupný na www.nssoud.cz).

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil takto.

Z dikce § 36 odst. 3 s. ř. s. především vyplývá, že účastník může být osvobozen od soudních poplatků za splnění tří předpokladů:

a) podání žádosti o osvobození od soudních poplatků,

b) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný,

c) doložení nedostatku prostředků.

Prvé dvě podmínky lze považovat za splněné. Při zkoumání existence třetí podmínky nutno zdůraznit, že účastníka řízení zatěžuje jak břemeno tvrzení, tak i břemeno důkazní. Účastník tedy musí nejen uvést, v čem spatřuje svůj nedostatek prostředků, ale musí i takové tvrzení prokázat. Právní úprava osvobození od soudního poplatku neukládá soudu povinnost, aby sám za žadatele vyhledával skutečnosti, které by měly charakterizovat nedostatek žadatelových prostředků k uhrazení soudního poplatku. V projednávané věci městský soud žadatele vyzval k podrobnému a aktuálnímu vyjádření a pro tyto účely mu zaslal vzor 060, který však žadatel soudu vyplněný nevrátil. Nejvyšší správní soud připomíná, že přezkoumávané usnesení městského soudu není postaveno na závěru, že by stěžovatel měl dostatek prostředků a nejsou tudíž u něj dány důvody pro osvobození od soudních poplatků. Městský soud neosvobodil stěžovatele od soudních poplatků proto, že věrohodným a úplným způsobem nedoložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry. Stěžovatel musí toto pro něj nepříznivé rozhodnutí chápat jako procesní sankci reagující na jeho nedostatečné prokázání tvrzených skutečností. Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil se závěrem městského soudu, že stěžovatel dostatečným způsobem neprokázal jím tvrzený nedostatek prostředků pro naplnění podmínek osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s.

Na závěr se jako obiter dictum uvádí:

Vzhledem k tomu, že 3. senát Nejvyššího správního soudu rozhodoval již desítky kasačních stížností tohoto stěžovatele, které se týkaly jeho neosvobození od soudních poplatků, resp. ustanovení zástupce soudem, je mu známo, že i v minulých sporech vedených převážně u Krajského soudu v Českých Budějovicích, postupoval stěžovatel stejně jako v této věci a osvobození od soudního poplatku nedosáhl. Je s podivem, že se

stěžovatel stále drží svých konstrukcí, které byly vyvráceny jak rozhodnutími krajského soudu, tak následně rozhodnutími Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovaným žádné náklady nevznikly.

V Brně dne 25. srpna 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda
senátu